

Lecția 9

1. a) Studiați continuitatea funcției f ;
 b) Determinați $\frac{\partial f}{\partial x}$, $\frac{\partial f}{\partial y}$;
 c) Studiați diferențialibilitatea funcției f ,
 unde:

i) $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{x^2+y^2}; & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0; & (x, y) = (0, 0). \end{cases}$

Soluție. a) Verzi Lecția 5.

b) Fie $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$.

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = \frac{(xy)'_x (x^2+y^2) - xy (x^2+y^2)'_x}{(x^2+y^2)^2} = \\ = \frac{y(x^2+y^2) - xy \cdot 2x}{(x^2+y^2)^2}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = \frac{(xy)'_y (x^2+y^2) - xy (x^2+y^2)'_y}{(x^2+y^2)^2} = \\ = \frac{x(x^2+y^2) - xy \cdot 2y}{(x^2+y^2)^2}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(0,0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0) + t\epsilon_1) - f(0,0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0) + t(1,0)) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(t,0) - f(0,0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0-0}{t} = 0.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(0,0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0) + t\epsilon_2) - f(0,0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0) + t(0,1)) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(0,t) - f(0,0)}{t}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0-0}{t} = 0.$$

c) $\frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial y}$ continue pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$

$\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ deschisă

$\not\Rightarrow f$ diferențialabilă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

diferențialabilă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

Studiem diferențialibilitatea lui f în $(0,0)$.

f nu e continuă în $(0,0)$ (verzi Seminar 5) \Rightarrow

$\Rightarrow f$ nu e diferențialabilă în $(0,0)$. \square

ii) $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x,y) = \begin{cases} \frac{x^5 \cdot y^2}{x^8 + y^4} & ; (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & ; (x,y) = (0,0). \end{cases}$

Soluție. a) f continuă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ (operări cu funcții elementare).

Studiem continuitatea lui f în $(0,0)$.

Varianta 1

Fie $(x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$|f(x,y) - f(0,0)| = \left| \frac{x^5 y^2}{x^8 + y^4} - 0 \right| = \frac{|x^5 y^2|}{x^8 + y^4} =$$

$$= |x| \frac{x^4 y^2}{x^8 + y^4}.$$

$$\frac{x^8 + y^4}{2} \geq \sqrt{x^8 y^4} = |x^4 y^2| = x^4 y^2 \Rightarrow \frac{x^4 y^2}{x^8 + y^4} \leq \frac{1}{2}.$$

inegalitatea mediilor $\leq \frac{1}{2}$

$$|f(x,y) - f(0,0)| = |x| \frac{x^4 y^2}{x^8 + y^4} \leq \frac{1}{2} |x| \xrightarrow[(x,y) \rightarrow (0,0)]{} 0.$$

-4-

Deci f este continuă în $(0,0)$.

Varianta 2

Fixe $(x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$\begin{aligned}|f(x,y) - f(0,0)| &= \left| \frac{x^5 y^2}{x^8 + y^4} - 0 \right| = \frac{|x|^5 |y|^2}{x^8 + y^4} = \\&= \left(\frac{|x|^8}{x^8 + y^4} \right)^{\frac{5}{8}} \cdot \left(\frac{|y|^4}{x^8 + y^4} \right)^{\frac{2}{4}} \cdot (x^8 + y^4)^{\frac{5}{8} + \frac{2}{4} - 1} = \\&= \underbrace{\left(\frac{x^8}{x^8 + y^4} \right)^{\frac{5}{8}}} \cdot \underbrace{\left(\frac{y^4}{x^8 + y^4} \right)^{\frac{2}{4}}} \cdot (x^8 + y^4)^{\frac{5+4-8}{8}} \leq \\&\leq 1 \quad \leq 1 \quad \leq 1 \\&\leq (x^8 + y^4)^{\frac{L}{8}} \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0.\end{aligned}$$

Deci f este continuă în $(0,0)$.

b) Fixe $(x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x,y) = \frac{(x^5y^2)_x(x^8+y^4) - x^5y^2(x^8+y^4)_x}{(x^8+y^4)^2} =$$
$$= \frac{5x^4y^2(x^8+y^4) - x^5y^2 \cdot 8x^7}{(x^8+y^4)^2}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x,y) = \frac{(x^5y^2)_y(x^8+y^4) - x^5y^2(x^8+y^4)_y}{(x^8+y^4)^2} =$$
$$= \frac{2x^5y(x^8+y^4) - x^5y^2 \cdot 4y^3}{(x^8+y^4)^2}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(0,0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0)+te_1) - f(0,0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0)+t(1,0)) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0)+(t,0)) - f(0,0)}{t}.$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(t,0) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0-0}{t} = 0.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(0,0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0)+te_2) - f(0,0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0) + t(0,1)) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0) + (0,t)) - f(0,0)}{t}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(0,t) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0-0}{t} = 0.$$

c) $\frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial y}$ continue pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$
 $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ deschisă $\Rightarrow f$ este

diferențialabilă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

Studiem diferențialitatea lui f în $(0,0)$.

Dacă f ar fi diferențialabilă în $(0,0)$ atunci

$$\underbrace{df(0,0)}_{T} : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \quad df(0,0)(u,v) = \frac{\partial f}{\partial x}(0,0) \cdot u +$$

T

$$+ \frac{\partial f}{\partial y}(0,0) \cdot v = 0 \cdot u + 0 \cdot v = 0.$$

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{f(x,y) - f(0,0) - df(0,0)((x,y) - (0,0))}{\|(x,y) - (0,0)\|} =$$

$$= \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\frac{x^5 y^2}{x^8 + y^4} - 0 - 0}{\sqrt{x^2 + y^2}} = \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^5 y^2}{(x^8 + y^4) \sqrt{x^2 + y^2}}$$

Bei $(x_n, y_n) = \left(\frac{1}{\sqrt{n}}, \frac{1}{n}\right)$ für $n \in \mathbb{N}^*$: fñrem

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (x_n, y_n) = (0,0) \text{ i.e. } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n^5 y_n^2}{(x_n^8 + y_n^4) \sqrt{x_n^2 + y_n^2}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^2 \sqrt{n}} \cdot \frac{1}{n^2}}{\left(\frac{1}{n^4} + \frac{1}{n^4}\right) \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^4 \sqrt{n}}}{\frac{2}{n^4} \cdot \frac{\sqrt{n+1}}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^4 \sqrt{n}}}{\frac{2}{n^4 \sqrt{n}}} \cdot \frac{n^4 \cdot n}{2 \sqrt{n+1}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{2 \sqrt{n} \sqrt{n+1}} = \frac{1}{2} \neq 0.$$

D.h. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^5 y^2}{(x^8 + y^4) \sqrt{x^2 + y^2}} \neq 0$, i.e. f mu

is differentiabilă în $(0,0)$. \square

-8-

$$\text{iii) } f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, f(x, y) = \begin{cases} \frac{y^3}{x^4 + y^2} & ; (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & ; (x, y) = (0, 0). \end{cases}$$

Solutie. a) f continuă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ (operări cu funcții elementare)

Studiem continuitatea lui f în (0,0).

Fie $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$|f(x, y) - f(0, 0)| = \left| \frac{y^3}{x^4 + y^2} - 0 \right| = \frac{|y|^3}{x^4 + y^2} =$$

$$= |y| \underbrace{\frac{y^2}{x^4 + y^2}}_{\leq 1} \leq |y| \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0 \Rightarrow$$

$\rightarrow f$ e continuă în (0,0).

b) Fie $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = \frac{(y^3)'_x (x^4 + y^2) - y^3 (x^4 + y^2)'_x}{(x^4 + y^2)^2} =$$

-9-

$$= \frac{0(x^4+y^2) - y^3 \cdot 4x^3}{(x^4+y^2)^2}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = \frac{(y^3)'_y (x^4+y^2) - y^3 (x^4+y^2)'_y}{(x^4+y^2)^2} =$$

$$= \frac{3y^2(x^4+y^2) - y^3 \cdot 2y}{(x^4+y^2)^2}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(0, 0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t e_1) - f(0, 0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t(1, 0)) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + (t, 0)) - f(0, 0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(t, 0) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0 - 0}{t} = 0.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(0, 0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t e_2) - f(0, 0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t(0, 1)) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + (0, t)) - f(0, 0)}{t} =$$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(0,t) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\frac{t^3}{0^4+t^2} - 0}{t} = \\
 &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\frac{t^3}{t^4}}{t} = 1.
 \end{aligned}$$

c) $\frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial y}$ continue pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ $\Rightarrow f$ diferențialabilă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

Studiem diferențabilitatea lui f în $(0,0)$.

Dacă f ar fi diferențialabilă în $(0,0)$, atunci

$$df(0,0) : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, df(0,0)(u,v) = \frac{\partial f}{\partial x}(0,0) \cdot u +$$

$$+ \frac{\partial f}{\partial y}(0,0) \cdot v = 0 \cdot u + 1 \cdot v = v.$$

$$\lim_{(\xi,y) \rightarrow (0,0)} \frac{f(\xi,y) - f(0,0) - df(0,0)((\xi,y) - (0,0))}{\|(\xi,y) - (0,0)\|} =$$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_{(\xi,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\frac{y^3}{\xi^4+y^2} - 0 - \frac{\xi^4+y^2}{\sqrt{\xi^2+y^2}}}{\sqrt{\xi^2+y^2}} = \lim_{(\xi,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\frac{y^3 - \xi^4 y - y^3}{\xi^4+y^2}}{(\xi^4+y^2)\sqrt{\xi^2+y^2}} =
 \end{aligned}$$

$$= \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{-x^4 y}{(x^4 + y^2) \sqrt{x^2 + y^2}}.$$

Fie $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$\left| -\frac{x^4 y}{(x^4 + y^2) \sqrt{x^2 + y^2}} - 0 \right| = \frac{|x^4 y|}{(x^4 + y^2) \sqrt{x^2 + y^2}} =$$

$$= \underbrace{\frac{x^2 |y|}{x^4 + y^2}} \cdot \frac{x^2}{\sqrt{x^2 + y^2}} \leq \frac{1}{2} \frac{x^2}{\sqrt{x^2 + y^2}} =$$

$$\leq \frac{1}{2} \quad (\text{Explicatie: } \frac{x^4 + y^2}{2} \geq \sqrt{x^4 + y^2} = x^2 |y|)$$

$$= \frac{1}{2} \cdot |x| \cdot \underbrace{\frac{|x|}{\sqrt{x^2 + y^2}}} \leq \frac{1}{2} |x| \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0.$$

inegalitatea mediilor

$$\leq 1 \quad (\text{Explicatie: } \sqrt{x^2 + y^2} \geq \sqrt{x^2} = |x|)$$

deci $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{-x^4 y}{(x^4 + y^2) \sqrt{x^2 + y^2}} = 0$, i.e. f e diferențială în $(0,0)$. \square

$$\text{iv) } f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \quad f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^7 y^8}{\sqrt{x^{28} + y^{28}}} & ; (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & ; (x, y) = (0, 0). \end{cases}$$

Soluție. a) f continuă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ (operări cu funcții elementare)

Studiem continuitatea lui f în $(0, 0)$.

Fie $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$|f(x, y) - f(0, 0)| = \left| \frac{x^7 y^8}{\sqrt{x^{28} + y^{28}}} - 0 \right| = |y| \frac{|x^7 y^7|}{\sqrt{x^{28} + y^{28}}}.$$

$$\frac{x^{28} + y^{28}}{2} \geq \sqrt{x^{28} y^{28}} = |x^{14} y^{14}| = x^{14} y^{14} \Rightarrow$$

inegalitatea mediilor

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{x^{28} + y^{28}}}{\sqrt{2}} \geq \sqrt{x^{14} y^{14}} = |x^7 y^7| \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{|x^7 y^7|}{\sqrt{x^{28} + y^{28}}} \leq \frac{1}{\sqrt{2}}.$$

$$|f(x, y) - f(0, 0)| = |y| \frac{|x^7 y^7|}{\sqrt{x^{28} + y^{28}}} \leq \frac{1}{\sqrt{2}} |y| \xrightarrow{(x, y) \rightarrow (0, 0)} 0 \Rightarrow$$

$\Rightarrow f$ e continua în $(0,0)$.

b) Fixe $(x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x,y) = \frac{(x^7y^8)'_x \sqrt{x^{28}+y^{28}} - (x^7y^8)(\sqrt{x^{28}+y^{28}})_x}{x^{28}+y^{28}} =$$

$$= \frac{7x^6y^8 \sqrt{x^{28}+y^{28}} - x^7y^8 \cdot \frac{1}{2\sqrt{x^{28}+y^{28}}} \cdot 28x^{27}}{x^{28}+y^{28}}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x,y) = \frac{(x^7y^8)'_y \sqrt{x^{28}+y^{28}} - (x^7y^8)(\sqrt{x^{28}+y^{28}})_y}{x^{28}+y^{28}}$$

$$= \frac{8x^7y^7 \sqrt{x^{28}+y^{28}} - (x^7y^8) \cdot \frac{1}{2\sqrt{x^{28}+y^{28}}} \cdot 28y^{27}}{x^{28}+y^{28}}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(0,0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0)+te_1) - f(0,0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0)+t(1,0)) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0,0)+(t,0)) - f(0,0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(t, 0) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0 - 0}{t} = 0.$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial f}{\partial x}(0, 0) &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t e_1) - f(0, 0)}{t} = \\ &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t(0, 1)) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + (0, t)) - f(0, 0)}{t} \end{aligned}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(0, t) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0 - 0}{t} = 0.$$

z) $\frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial y}$ continue pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$ $\Rightarrow f$ diferențialabilă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$ deschisă

diferențialabilă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$.

Studiem diferențialitatea lui f în $(0, 0)$.

Dacă f ar fi diferențialabilă în $(0, 0)$, atunci $df(0, 0): \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $df(0, 0)(u, v) = \frac{\partial f}{\partial x}(0, 0) \cdot u +$

$$+ \frac{\partial f}{\partial y}(0, 0) \cdot v = 0 \cdot u + 0 \cdot v = 0,$$

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{f(x,y) - f(0,0) - d.f(0,0)((x,y)-(0,0))}{\|(x,y)-(0,0)\|} =$$

$$= \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\cancel{x^7 y^8}}{\sqrt{\cancel{x^{28} + y^{28}}}} = \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^7 y^8}{\sqrt{x^{28} + y^{28}}} \cdot \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}}$$

Fie $(x_n, y_n) = (\frac{1}{n}, \frac{1}{n}) \forall n \in \mathbb{N}^*$.

Așa că $\lim_{n \rightarrow \infty} (x_n, y_n) = (0,0)$ și

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n^7 y_n^8}{\sqrt{x_n^{28} + y_n^{28}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^{15}}}{\sqrt{\frac{2}{n^{28}}}} \cdot \sqrt{\frac{2}{n^2}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^{15}} \cdot \frac{n^{15}}{2} = \frac{1}{2} \neq 0.$$

Deci $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^7 y^8}{\sqrt{x^{28} + y^{28}}} \neq 0$, i.e.

f nu e diferențială în $(0,0)$. \square

$$2. \text{ Fie } f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \quad f(x, y) = \begin{cases} xy \sin \frac{1}{x^2+y^2}; & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & ; (x, y) = (0, 0). \end{cases}$$

- a) Studiați continuitatea functiei f ;
- b) Determinați $\frac{\partial f}{\partial x}$, $\frac{\partial f}{\partial y}$ și arătați că acestea nu sunt continue în $(0, 0)$;
- c) Arătați că f este diferențială pe \mathbb{R}^2 .

Soluție. a) f continuă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$ (operări cu funcții elementare).

Studiem continuitatea lui f în $(0, 0)$.

Fie $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$.

$$\begin{aligned} |f(x, y) - f(0, 0)| &= \left| xy \sin \frac{1}{x^2+y^2} - 0 \right| = \\ &= |xy| \left| \sin \frac{1}{x^2+y^2} \right| \leq |xy| \xrightarrow[(x, y) \rightarrow (0, 0)]{} 0 \Rightarrow f \text{ e} \\ &\leq 1 \end{aligned}$$

-continuă în $(0, 0)$.

b) Fie $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$.

-17-

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = y \sin \frac{1}{x^2+y^2} + xy \left(\cos \frac{1}{x^2+y^2} \right) \cdot \left(\frac{-2x}{(x^2+y^2)^2} \right) =$$

$$= y \sin \frac{1}{x^2+y^2} - \frac{2x^2 y}{(x^2+y^2)^2} \cos \frac{1}{x^2+y^2}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = x \sin \frac{1}{x^2+y^2} + xy \left(\cos \frac{1}{x^2+y^2} \right) \cdot \left(\frac{-2y}{(x^2+y^2)^2} \right) =$$

$$= x \sin \frac{1}{x^2+y^2} - \frac{2x y^2}{(x^2+y^2)^2} \cos \frac{1}{x^2+y^2}.$$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(0, 0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t e_1) - f(0, 0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t(1, 0)) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + (t, 0)) - f(0, 0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(t, 0) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0 - 0}{t} = 0.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(0, 0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t e_2) - f(0, 0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + t(0, 1)) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f((0, 0) + (0, t)) - f(0, 0)}{t} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(0,t) - f(0,0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{0-0}{t} = 0.$$

din $\frac{\partial f}{\partial x}(x,y) = \begin{cases} y \sin \frac{1}{x^2+y^2} - \frac{2xy^2}{(x^2+y^2)^2} \cos \frac{1}{x^2+y^2} & ; (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & ; (x,y) = (0,0). \end{cases}$

$$\text{Fie } (x_n, y_n) = \left(\frac{1}{2\sqrt{n}\pi}, \frac{1}{2\sqrt{n}\pi} \right) \text{ } \forall n \in \mathbb{N}^*.$$

din $\lim_{n \rightarrow \infty} (x_n, y_n) = (0,0)$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\partial f}{\partial x}(x_n, y_n) =$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{2\sqrt{n}\pi} \sin 2n\pi - \frac{x \cdot \frac{1}{4n\pi} \cdot \frac{1}{2\sqrt{n}\pi}}{\left(\frac{x}{4n\pi}\right)^2} \cos 2n\pi \right) =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(0 - \frac{1}{4n\pi\sqrt{n}\pi} \cdot \frac{4n^2\pi^2}{1} \right) = -\infty \neq 0 =$$

$$= \frac{\partial f}{\partial x}(0,0) \Rightarrow \frac{\partial f}{\partial x} \text{ nu e continuă în } (0,0).$$

analog se arată că $\frac{\partial f}{\partial y}$ nu e continuă în $(0,0)$ (cu aceeași siruri $(x_n)_n$ și $(y_n)_n$).

c) $\frac{\partial f}{\partial x}$, $\frac{\partial f}{\partial y}$ continue pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$
 $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ deschisă $\Rightarrow f$ diferențiabilă pe $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

Studiem diferențiabilitatea lui f în $(0,0)$.

Dacă f ar fi diferențiabilă în $(0,0)$, atunci

$$df(0,0): \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \quad df(0,0)(u,v) = \frac{\partial f}{\partial x}(0,0) \cdot u + \\ + \frac{\partial f}{\partial y}(0,0) \cdot v = 0 \cdot u + 0 \cdot v = 0.$$

$$\lim_{(\bar{x},\bar{y}) \rightarrow (0,0)} \frac{f(\bar{x},\bar{y}) - f(0,0) - df(0,0)((\bar{x},\bar{y}) - (0,0))}{\|(\bar{x},\bar{y}) - (0,0)\|} =$$

$$= \lim_{(\bar{x},\bar{y}) \rightarrow (0,0)} \frac{\frac{\bar{x}\bar{y}}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} \sin \frac{1}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} - 0 - 0}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} = \lim_{(\bar{x},\bar{y}) \rightarrow (0,0)} \frac{\frac{\bar{x}\bar{y}}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}}}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} \sin \frac{1}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}}$$

Fie $(x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$.

$$\left| \frac{\bar{x}\bar{y}}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} \sin \frac{1}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} - 0 \right| = \frac{|\bar{x}\bar{y}|}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} \left| \sin \frac{1}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} \right| \leq \frac{|\bar{x}\bar{y}|}{\sqrt{\bar{x}^2 + \bar{y}^2}} = \\ \leq 1$$

$$= |x| \frac{|y|}{\sqrt{x^2+y^2}} \leq |x| \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0.$$

≤ 1 (Explicatie: $\sqrt{x^2+y^2} \geq \sqrt{y^2} = |y|$)

Deci $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}} \sin \frac{1}{x^2+y^2} = 0$, i.e. f este diferențială în $(0,0)$.

Atâtodată f este diferențială pe \mathbb{R}^2 . \square

3. Fie $\Psi: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție diferențială și $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x, y, z) = \Psi(xy, x^2 + y^2 - z^2)$. Arătăți că $x \frac{\partial f}{\partial x}(x, y, z) - yz \frac{\partial f}{\partial y}(x, y, z) + (x^2 - y^2) \frac{\partial f}{\partial z}(x, y, z) = 0$ $\forall (x, y, z) \in \mathbb{R}^3$.

Soluție. $\mathbb{R}^3 \xrightarrow{g} \mathbb{R}^2 \xrightarrow{\Psi} \mathbb{R}$

$$f = \Psi \circ g$$

Fie $g: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $g(x, y, z) = (xy, x^2 + y^2 - z^2)$.

Fie $u, v: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $u(x, y, z) = xy$, $v(x, y, z) = x^2 + y^2 - z^2$.

Atunci $f = \Psi \circ g$.

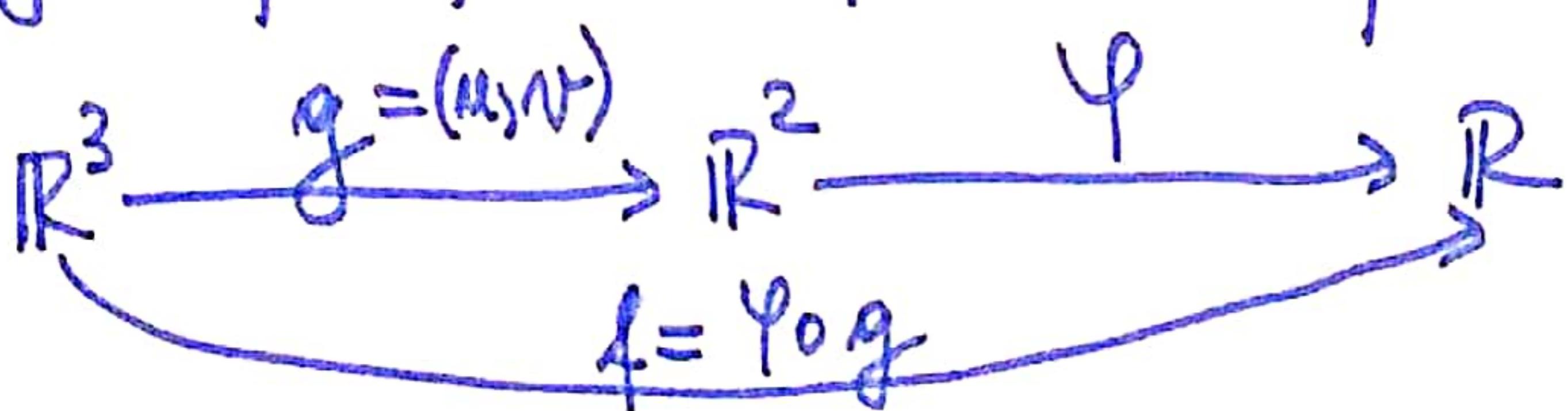
$$\frac{\partial g}{\partial x}(x, y, z) = \left(\frac{\partial u}{\partial x}(x, y, z), \frac{\partial v}{\partial x}(x, y, z) \right) = \\ = (y, 2x) \quad \# (x, y, z) \in \mathbb{R}^3.$$

$$\frac{\partial g}{\partial y}(x, y, z) = \left(\frac{\partial u}{\partial y}(x, y, z), \frac{\partial v}{\partial y}(x, y, z) \right) = \\ = (x, 2y) \quad \# (x, y, z) \in \mathbb{R}^3.$$

$$\frac{\partial g}{\partial z}(x, y, z) = \left(\frac{\partial u}{\partial z}(x, y, z), \frac{\partial v}{\partial z}(x, y, z) \right) = \\ = (0, -2z) \quad \# (x, y, z) \in \mathbb{R}^3.$$

$\frac{\partial g}{\partial x}, \frac{\partial g}{\partial y}, \frac{\partial g}{\partial z}$ continue pe \mathbb{R}^3 deschisă $\Rightarrow g$ diferențială pe \mathbb{R}^3 .

Ψ diferențială pe \mathbb{R}^2 $\Rightarrow f = \Psi \circ g$ diferențială pe \mathbb{R}^3 .

(x, y, z) (u, v)

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y, z) = \frac{\partial(\varphi \circ g)}{\partial x}(x, y, z) = \frac{\partial \varphi}{\partial u}(g(x, y, z)).$$

$$\cdot \frac{\partial u}{\partial x}(x, y, z) + \frac{\partial \varphi}{\partial v}(g(x, y, z)) \cdot \frac{\partial v}{\partial x}(x, y, z) =$$

$$= \frac{\partial \varphi}{\partial u}(xy, x^2+y^2-z^2) \cdot y + \frac{\partial \varphi}{\partial v}(xy, x^2+y^2-z^2) \cdot 2x \\ + (x, y, z) \in \mathbb{R}^3.$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x, y, z) = \frac{\partial(\varphi \circ g)}{\partial y}(x, y, z) = \frac{\partial \varphi}{\partial u}(g(x, y, z)).$$

$$\cdot \frac{\partial u}{\partial y}(x, y, z) + \frac{\partial \varphi}{\partial v}(g(x, y, z)) \cdot \frac{\partial v}{\partial y}(x, y, z) =$$

$$= \frac{\partial \varphi}{\partial u}(xy, x^2+y^2-z^2) \cdot x + \frac{\partial \varphi}{\partial v}(xy, x^2+y^2-z^2) \cdot 2y \\ + (x, y, z) \in \mathbb{R}^3.$$

$$\frac{\partial f}{\partial z}(x, y, z) = \frac{\partial(\varphi \circ g)}{\partial z}(x, y, z) = \frac{\partial \varphi}{\partial u}(g(x, y, z)).$$

$$\cdot \frac{\partial u}{\partial z}(x, y, z) + \frac{\partial \varphi}{\partial v}(g(x, y, z)) \cdot \frac{\partial v}{\partial z}(x, y, z) =$$

$$= \frac{\partial \varphi}{\partial u}(xy, x^2+y^2-z^2) \cdot 0 + \frac{\partial \varphi}{\partial v}(xy, x^2+y^2-z^2) \cdot (-2z) \\ + (x, y, z) \in \mathbb{R}^3.$$

-23-

$$\begin{aligned}xz \frac{\partial f}{\partial x}(x,y,z) - yz \frac{\partial f}{\partial y}(x,y,z) + (x^2 - y^2) \frac{\partial f}{\partial z}(x,y,z) &= \\ = xz \left(\frac{\partial \Psi}{\partial u}(xy, x^2 + y^2 - z^2) \cdot y + \frac{\partial \Psi}{\partial v}(xy, x^2 + y^2 - z^2) \cdot 2x \right) - \\ - yz \left(\frac{\partial \Psi}{\partial u}(xy, x^2 + y^2 - z^2) \cdot x + \frac{\partial \Psi}{\partial v}(xy, x^2 + y^2 - z^2) \cdot 2y \right) + \\ + (x^2 - y^2) \left(\frac{\partial \Psi}{\partial u}(xy, x^2 + y^2 - z^2) \cdot 0 + \frac{\partial \Psi}{\partial v}(xy, x^2 + y^2 - z^2) \cdot (-2z) \right) &= \\ = \cancel{xyz} \frac{\partial \Psi}{\cancel{\partial u}}(\cancel{xy}, \cancel{x^2 + y^2 - z^2}) + 2x^2 z \cancel{\frac{\partial \Psi}{\cancel{\partial v}}(\cancel{xy}, \cancel{x^2 + y^2 - z^2})} - \\ - \cancel{xyz} \frac{\partial \Psi}{\cancel{\partial u}}(\cancel{xy}, \cancel{x^2 + y^2 - z^2}) - 2y^2 z \cancel{\frac{\partial \Psi}{\cancel{\partial v}}(\cancel{xy}, \cancel{x^2 + y^2 - z^2})} - \\ - 2x^2 z \cancel{\frac{\partial \Psi}{\cancel{\partial v}}(\cancel{xy}, \cancel{x^2 + y^2 - z^2})} + 2y^2 z \cancel{\frac{\partial \Psi}{\cancel{\partial v}}(\cancel{xy}, \cancel{x^2 + y^2 - z^2})} &= \end{aligned}$$

= 0. \quad \square